

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4413/2020
15.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Јанковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Апелациони суд у Крагујевцу, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1214/20 од 11.06.2020. године, у седници већа одржаној 15.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1214/20 од 11.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Јагодини П 91/19 од 31.12.2019. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се утврди да је пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 527/17 од 14.07.2017. године повређено начело једнаких права и обавеза странака у кривичном поступку, чиме је тужени извршио дискриминацију по основу стварних својстава тужиле као једне од окривљених у кривичном поступку Кж1 527/17. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се укине пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 527/17 од 14.07.2017. године, ради уклањања последица дискриминаторског поступања и предмет врати на поновни поступак и одлучивање. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се наложи туженој да о свом трошку изврши објављивање пресуде донете по овој тужби којом је утврђено дискриминаторско поступање тужене, ради уклањања последица дискриминаторског поступања, у Службеном гласнику Републике Србије. Ставом четвртим изреке обавезана је тужила да туженој накнади трошкове поступка од 12.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1214/20 од 11.06.2020. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиље и првостепена пресуда потврђена у ставовима првом, трећем и четвртом изреке. Ставом другим изреке укинута је првостепена пресуда у ставу другом изреке и у том делу тужба је одбачена као недозвољена. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку учињене у поступку пред другостепеним судом на коју се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 289/16 од 17.05.2016. године укинута је пресуда Вишег суда у Јагодини К 26/10 од 15.10.2015. године у ослобађајућем делу према окривљенима ББ и АА и предмет враћен првостепеном суду на поновно поступање пред новим већем. У поновљеном поступку који се водио пред Вишим судом у Јагодини у предмету К 32/16 дошло је до раздвајања кривичног поступка према АА из разлога процесне економије и исти је довршен пред Вишим судом у Јагодини у предмету К 9/17. Окривљене су у поновљеном поступку у различитим предметима оглашене кривим, а Апелациони суд у Крагујевцу, поступајући по жалбама бранилаца у два различита предмета донео ослобађајућу пресуду за ББ, а АА, овде тужиља је оглашена кривом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно закључили да у конкретном случају не постоји дискриминација тужиље.

Наиме, Законом о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ бр. 22/09) прописано је: да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључење, ограничавање или давање првенства) у односу на лица или групе лица и чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин које се заснива на неком од набројаних личних својстава или на другим стварним, односно претпостављеним личним својствима (члан 2. став 1.); да се изразима „лице“ и „свако“ означава физичко лице које борави на територији Републике Србије или на територији под њеном јурисдикцијом, без обзира на то да ли је држављанин Републике Србије или неке друге државе, или је лице без држављанства, као и правно лице које је регистровано, односно обавља делатност на територији Републике Србије (члан 2. став 2.); да свако има право да га надлежни судови и други органи јавне власти Републике Србије ефикасно штите од свих облика дискриминације (члан 3. став 1.); да су сви једнаки и уживају једнак

положај и једнаку правну заштиту без обзира на лично својство и да је свако дужан да поштује начело једнакости, односно забране дискриминације (члан 4. став 1. и 2.).

По оцени Врховног касационог суда правилно су нижестепени судови применили наведене законске одредбе када су одбили тужбени захтев тужиле, јер поступање Апелационог суда у Крагујевцу у предмету Кж1 527/17, које тужилца описује као дискриминацију, не испуњава услове за судску заштиту по одредбама Закона о забрани дискриминације. Главно обележје дискриминације је неоправдано прављење разлике између лица по основу неког личног својства. У конкретном случају, тужилца поступањем судова није дискриминисана на непосредан нити на посредан начин, а тужилца је у овом поступку за утврђење дискриминације заправо тражила утврђење да је приликом одлучивања Апелациони суд у Крагујевцу у предмету Кж1 527/17 поступао дискриминаторски када је поступајући по жалбама бранилаца у два различита предмета донео ослобађајућу пресуду за ББ, док је АА, овде тужилца оглашена кривом. Наиме, судска одлука није акт дискриминације, нити поступање судова приликом одлучивања може да буде дискриминаторско поступање, јер су према члану 142. став 2. Устава Републике Србије судови самостални и независни у свом раду и суде на основу Устава, закона и других општих аката, када је то предвиђено законом, опште прихваћених правила међународног права и потврђених међународних уговора. По оцени Врховног касационог суда правилан је закључак другостепеног суда да је тужилца, која је незадовољна пресудом, имала је могућност да законитост одлуке испитује у судском поступку, односно имала је могућност да изјави захтев за заштиту законитости, а потом и да поднесе уставну жалбу, што није учинила. Стога се ревизијом неосновано истиче погрешна примена материјалног права.

Неосновани су наводи ревизије којима се истиче да образложење другостепеног суда да тужилца није доказала ниједно лично својство по основу кога би била стављена у неповољнији положај нема упориште у одредбама Закона о дискриминацији. Наиме, одредбом члана 15. став 1. Закона о забрани дискриминације прописано је да свако има право на једнак приступ и једнаку заштиту својих права пред судовима и органима јавне власти, а ставом 2. истог члана да се дискриминаторско понашање службеног лица, односно одговорног лица у органу јавне власти сматра тежом повредом радне дужности, у складу са законом. Том одредбом предвиђен је посебан случај дискриминације, који не искључује примену члана 2. тачка 1. Закона о забрани дискриминације којим је дефинисан појам дискриминације и дискриминаторског поступања, тако што је свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање везано за неко лично својство дискриминисаног лица, од којих су нека лична својства изричито и наведена у тој одредби. Тужилца је, у конкретном случају, захтев за заштиту од дискриминације засновала на тврдњи да је орган јавне власти - Апелациони суд у Крагујевцу доносећи одлуку о њеној жалби против првостепене пресуде донео дијаметрално различиту одлуку у истој чињеничној и правној ситуацији, а да за то није дао разумно и објективно оправдање. Међутим, ни у тужби нити током поступка тужилца није учинила вероватним да је такво поступање означеног органа јавне власти тужене државе било дискриминаторско, односно да је другостепени суд одлуку о изјављеној жалби донео имајући у виду неко његово лично својство.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић